

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 2C/312/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7615212424
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Dubovinská
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2015:7615212424.3

Rozhodnutie

Okresný súd Spišská Nová Ves, samosudkyňa JUDr. Viera Dubovinská, v právnej veci žalobcu, O. W., A.. XX.X.D., W. U. C. XXIX/XXA, D., právne zast. JUDr. Monikou Marjanovič, advokátskou kanceláriou, Urbánkova I562/6, Košice, proti žalovanému, PROFI CREDIT Slovakia s.r.o., Pribinova 25, Bratislava, právne zast. Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková s.r.o., Kubániho I6, Bratislava, o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy a o ochranu spotrebiteľa, takto

rozhodol:

Súd určuje, že dohoda o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXXXX uzavretá medzi žalobcom a žalovaným dňa 27. 3. 2013 je neplatná.

Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi na účet jeho právnej zástupkyne JUDr. Moniky Marjanovič náhradu trov konania v celkovej výške 342,15 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu na súdnom poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

odôvodnenie:

Žalobca sa podaným návrhom domáhal určenia neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy uzatvorenej dňa 27. 3. 2013 so žalovaným účastníkom. Dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvoril v rámci formulárovej typovej spotrebiteľskej zmluvy o úvere č. XXXXXXXXXXXX.

V odôvodnení žalobného návrhu uviedol, že zmluvu považuje za problematickú, nakoľko sú v nej okrem iného neprijateľné podmienky a ustanovenia, ktoré sú v rozpore s § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že jedná sa o typovú, formulárovú zmluvu, ktorej znenie bolo vopred pripravené zo strany veriteľa a ktorej súčasťou bola dohoda o zrážkach zo mzdy. Žalovaný napriek spornosti veci požiadal zamestnávateľa žalobcu o vykonávanie zrážok zo mzdy aj napriek tomu, že neexistuje žiadne súdne rozhodnutie, ktoré by uložilo žalobcovi povinnosť plniť a žalovaný účastník nemá možnosť tieto zrážky zo mzdy zastaviť. Zamestnávateľ žalobcu je v zmysle zákona povinný vykonávať zrážky zo mzdy bez ohľadu na existenciu sporu, pričom veriteľ výšku dlhu sám jednostranne diktuje bez akéhokoľvek odsúhlasenia súdom.

Žiadosť veriteľa o vykonávanie zrážok zo mzdy adresovaná zamestnávateľovi žalobcu - Spojená škola internátna, so sídlom Námestie Štefana Kluberta 2, Levoča, žalobca preukázal listom zo dňa 19. 6. 2015, čím osvedčil vecnú súvislosť medzi zrážkami zo mzdy a spornou dohodou o zrážkach zo mzdy.

Uznesením Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn 11C 297/2015 - 12 zo dňa 1. 7. 2015 bolo v predmetnej veci nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo uložené žalovanému zdržať sa výkonu práva vyplývajúceho z Dohody o zrážkach zo mzdy č. 8300059887 zo dňa 27. 3. 2013 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným do právoplatného skončenia veci samej o neplatnosť dohody o zrážkach zo mzdy.

Zamestnávateľovi žalobcu - Spojenej škole internátnej, so sídlom A. Š. O. X, D. bola uložená povinnosť zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy žalobcu podľa Dohody o zrážkach zo mzdy č. XXXXXXXXXX zo dňa 27. 3. 2013, ktorá je predmetom tohto predbežného opatrenia.

V ďalšej časti odôvodnenia žalobného návrhu žalobca popísal rozbor danej právnej problematiky, v ktorom poukazuje na ustanovenia vnútroštátneho práva o predmetnom inštitúte (§ 551 Občianskeho zákonníka), na jednotlivé články smernice 93/2013 EHS týkajúce sa problematiky spotrebiteľských zmlúv a na jednotlivé rozhodnutia Súdneho dvora EÚ týkajúce sa spotrebiteľských vzťahov. Poukázal okrem iného aj na rozhodnutia z rôznych súdov, na základe ktorých bola Dohoda o zrážkach zo mzdy vyhlásená za neplatnú (rozsudok OS Žiar nad Hronom sp. zn. 6C 129/2013, rozsudok OS Nitra sp. zn. 14C 159/2013 a iné).

K samotnému inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy žalobca okrem iného uviedol, že tento nie je založený na objektívnom vyhodnotení výšky dlhu, ale na subjektívnej predstave veriteľa o výške pohľadávky a jej príslušenstve. Výška pohľadávky síce môže mať oporu v zmluve, ale ako už uvádza Súdny dvor (k tomu citoval rozsudky Súdneho dvora EÚ napr. vo veci C 168/05, C 243/08, C 240/08 a iné), pri zmluve so zmluvnými podmienkami, ktoré neboli predmetom posúdenia súdu, alebo inej objektívnej inštitúcie, je relevantné ex offo súdne preskúmanie práve z dôvodu nebezpečenstva, že spotrebiteľ zmluvné podmienky nedokáže vyhodnotiť. Situácia sa vyhrocuje a dostáva do kolízie s verejným poriadkom, ak dôjde k zrážkam zo mzdy na sumy vyplývajúcej z neprijateľných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými ustanoveniami zákona. Žalobca ďalej uviedol, že ani v prípade upustenia od použitia dohody o zrážkach zo mzdy bez presného vyhlásenia veriteľa nemá istotu, že v budúcnosti opätovne nevyzve zamestnávateľa žalobcu na vykonávanie zrážok zo mzdy a že autoritatívne nestanoví výšku pohľadávky, vrátane spornej časti pohľadávky.

Žalobca v čase uzavretia zmluvy nedokázal vyhodnotiť zmluvné podmienky a poukázať na tie, ktoré sú neprijateľné. Nedokázal ani rozpoznať nesúlad inštitútu dohody o zrážkach zo mzdy s právom Európskej únie. Dohoda o zrážkach zo mzdy tak, ako je upravená v Občianskom zákonníku umožňuje postihnúť majetok žalobcu v podobe jeho mzdy aj na plnenia z nekalých zmluvných podmienok, alebo v rozpore s kogentnými predpismi bez predchádzajúceho posúdenia nezávislým súdom. Dodal, že so žalovaným viedol spor o zrušenie rozhodcovského rozsudku, v ktorom konaní bol úspešný a v zápatí žalovaný začal realizovať dohodu o zrážkach zo mzdy.

V závere žalobca uviedol, že podľa § 80 písm. c/ O.s.p. má naliehavý právny záujem na určení neplatnosti predmetného právneho úkonu, ktorým žalovaný účastník stratí akúkoľvek legitimitu na použitie kontroverzného zabezpečovacieho úkonu v danej spotrebiteľskej zmluve. Neprijateľnosť predmetnej zmluvnej podmienky opiera o ustanovenie § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, pričom naliehavý právny záujem vyplýva aj z ustanovenia § 153 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka. Hrubá nerovnováha je daná z vyššie uvedených dôvodov tým, že veriteľovi umožňuje svojvoľné určenie výšky dlhu a postihnutie majetku. Na základe takto popísaného skutkového stavu a právneho odôvodnenia sa žalobca domáhal určenia, že predmetná dohoda o zrážkach zo mzdy v danej úverovej zmluve je neplatná.

Žalovaný zaslal súdu písomné vyjadrenie, z ktorého vyplýva, že návrh žalobcu považuje za nedôvodný a žiadal, aby súd predmetnú žalobu v celom rozsahu zamietol. Toto stanovisko odôvodnil tým, že dôvody neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy v značnej časti žalobca nezakladá na skutočnostiach, ktoré by sa týkali tejto dohody ako takej, ale sprostredkovane odkazuje na potencionálne spochybnovanie pohľadávky, ktorej sa zabezpečenie týka.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách a úprava neprijateľných podmienok sú výsledkom implementácie predpisov úniijného práva, medzi ktoré okrem iného patrí aj smernica Rady 93/13/EHS. Tento sekundárny právny akt zaväzuje jednotlivé členské štáty k prijatiu určitej právnej úpravy.

Podľa článku 1 odstavec 2 smernice Rady 93/13/EHS: Zmluvné podmienky, ktoré odrážajú záväzné zákonné alebo regulačné ustanovenia a ustanovenia alebo zásady medzinárodných dohovorov, ktorých sú členské štáty alebo spoločenstvo zmluvnou stranou, najmä v oblasti dopravy, nepodliehajú ustanoveniam tejto smernice.

V zmysle uvedeného ustanovenia preto platí, že dohoda o zrážkach zo mzdy ako právny inštitút a spôsob zabezpečenia pohľadávky nie je zaraditeľný v rozsahu, v akom zodpovedá zákonnej úprave, pod pojem neprijateľná podmienka. Zabezpečenie pohľadávky so spotrebiteľskej zmluvy na základe dohody

o zrážkach zo mzdy bolo v čase uzavretia dotknutej dohody o zrážkach zo mzdy prípustné. Uvedené podporuje pritom nielen skutočnosť, že dohoda o zrážkach zo mzdy je prípustnou formou zabezpečenia (aj po novele č. 102/2014 Z.z., ktorým sa menil a doplňal zákon č. 250/2007 Z.z.), preto záver žalobcu, podľa ktorého by dohoda o zrážkach zo mzdy mala byť neprijateľnou podmienkou, je v rozpore s § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Pri výklade daného ustanovenia a zohľadnení označeného ustanovenia smernice Rady 93/13/EHS je nesporné, že dohoda o zrážkach zo mzdy nespĺňa zákonnú definíciu neprijateľnej podmienky.

Dohoda o zrážkach zo mzdy bola a stále je zabezpečovacím prostriedkom, ktorý nie je ani vylúčený z oblasti spotrebiteľských úverov, ale súčasne je aj osobitne regulovaný. Javí sa preto nelogicky tvrdenie žalobcu o tom, že dohoda o zrážkach zo mzdy odporuje svojím účelom zákonu, ak zákonodarca ako jediný oprávnený na reguláciu právnych vzťahov prostredníctvom prijímania právnych noriem upravoval pre oblasť spotrebiteľských vzťahov dohodu o zrážkach zo mzdy. Tvrdenie žalobcu o rozpore dohody o zrážkach zo mzdy s iným predpisom je mylné, pretože neexistuje žiadna právna norma, ktorá by dohodu o zrážkach zo mzdy v rámci úijného práva zakazovala. Pri prijímaní zákona č. 102/2014 Z.z., ktorou sa upravili podmienky pre ďalšie uzatváranie a používanie dohôd o zrážkach zo mzdy v spotrebiteľských vzťahoch, bolo v rámci legislatívneho procesu konštatované, že ide o úpravu zlučiteľnú so všetkými záväzkami slovenskej republiky vyplývajúcimi z medzinárodných zmlúv. Z toho logicky vyplýva, že žalobcom tvrdený rozpor s účelom zákona sa nielen z podaného návrhu nedá identifikovať, ale súčasne ani objektívne nejestvuje.

Žalovaný napadol taktiež tvrdenie o povahe Dohody o zrážkach zo mzdy ako formulárovej dohody a z toho automaticky vyvodzovaného záveru o neplatnosti. Formulárová podoba neznamená neplatnosť, v opačnom prípade sú neplatné všetky zmluvné vzťahy so spotrebiteľmi bez ohľadu na oblasť, v ktorej sa používajú. Žalovaný poprel aj právnu relevanciu a dôvodnosť tvrdení ohľadne povinnosti uzavrieť dohodu o zrážkach zo mzdy, ako to prezentuje v podanom návrhu žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na ust. § 35 ods. 2 Občianskeho zákonníka a že obsah dohody dáva každému priemernému spotrebiteľovi odpoveď na základnú otázku čo dohoda znamená a aké sú jej dôsledky.

Dohoda o zrážkach zo mzdy v čase jej uzavretia a ani následne nebola vylúčená ako spôsob zabezpečenia záväzkov v spotrebiteľských zmluvách, nepodlieha testu neprijateľnosti. Spotrebiteľ v zmysle žiadneho zákona nemá právo na poskytnutie úveru resp. úveru bez akéhokoľvek zabezpečenia.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalobcu, oboznámením sa s listinnými dôkazmi, a to zmluvou o spotrebiteľskom úvere č. 8300059887 zo dňa 27. 3. 2013, s dohodou o zrážkach zo mzdy z toho istého dňa, s prípisom žalovaného - žiadosťou o vykonanie zrážok zo mzdy a z iných príjmov žalobcu adresovanej zamestnávateľovi žalobcu, kartou klienta, uznesením sp. zn. 11C 297/2015 - 12 zo dňa 1. 7. 2015 o nariadení predbežného opatrenia a zistil tento skutkový stav:

Účastníci konania uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX dňa 27. 3. 2013. Na základe zmluvy o úvere bol žalobcovi schválený revolvingový úver vo výške 1170 eur so splatnosťou úveru po dobu 42 mesiacov, s výškou mesačnej splátky úveru 62,69 eur. Dátum splatnosti prvej splátky úveru bol stanovený na 16. 5. 2013 a poslednej 16. 10. 2016. Bola dohodnutá mesačná periodicita splácania úveru. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje určenie ročnej priemernej miery nákladov na 66,29 % pri priemernej RPMN ku dňu podpisu zmluvy 47,29 %. Žalobcovi bola schválená výška revolvingu 1170 eur s tým, že celková čiastka, ktorú musí žalobca uhradiť (úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) bola stanovená na sumu 2632,98 eur.

Spolu s úverovou zmluvou uzavretou účastníkmi konania dňa 27. 3. 2013 bola účastníkmi konania uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy. Táto dohoda nie je súčasťou úverovej zmluvy a nenachádza sa na tej istej listine. Úverová zmluva aj dohoda o zrážkach zo mzdy sú typickými formulárovými zmluvami písanými malými písmenami s množstvom nečitateľného textu. Na základe uzavretej dohody o zrážkach zo mzdy žalovaný dňa 19. 6. 2015 požiadal zamestnávateľa žalobcu, Spojenú školu internátnu, Námestie Š. Kluberta 2, Levoča o vykonávanie zrážok z dôvodu, že žalovaný sa ocitol v omeškaní a požadoval od neho, aby vykonával mesačné zrážky zo mzdy vo výške 62,69 eur až do úplného splatenia dlhu vo výške 2507,23 eur.

Žalobca bol vypočutý ako účastník konania v zmysle § 131 Občianskeho súdneho poriadku. Uviedol, že so žalovaným mal spor ohľadom zrušenia rozhodcovského rozsudku, v ktorom konaní bol úspešný a v zápätí žalovaný začal realizovať dohodu o zrážkach zo mzdy. Poukázal na fakt, že v skutočnosti si požičal 1000 eur a mal viac ako 100 % vrátiť. Zmluvu uzatváral na rýchlo. V deň, keď uzatváral zmluvu o revolvingu, uzatváral aj dohodu o zrážkach zo mzdy. Žalobca považuje zmluvu uzavretú so žalovaným

za zmluvu, ktorá obsahuje množstvo neprijateľných zmluvných podmienok. Túto zmluvu podpísal na predtlačenom tlačive, do ktorého boli dopisované údaje.

Z karty klienta s dátumom tlače 22. 1. 2014 súd zistil, že žalobcovi bola poskytnutá čiastka 1170 eur, avšak vyplatená mu bola čiastka 1001,83 eur, žalobca splatil 250,75 eur a zostáva mu doplatiť 2362,22 eur. V karte klienta sa uvádza dlh ku dňu podania žaloby 2362,22 eur, pričom eviduje poplatok za rozhodcu 32,40 eur, poplatok právnikovi 392,61 eur.

Na návrh žalobcu súd nariadil uznesením sp. zn. 11C 297/2015-12 zo dňa 1. 7. 2015 predbežné opatrenie, ktorým uložil zamestnávateľovi žalobcu zdržať sa vykonávania zrážok zo mzdy a žalovanému uložil povinnosť zdržať sa výkonu práva vyplývajúceho z tejto dohody až do rozhodnutia vo veci samej.

Podľa § 551 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka v znení neskorších právnych predpisov, uspokojenie pohľadávky možno zabezpečiť písomnou dohodou medzi veriteľom a dlžníkom o zrážkach zo mzdy; zrážky zo mzdy nesmú byť väčšie, než by boli zrážky pri výkone rozhodnutia. Proti platiteľovi mzdy nadobúda veriteľ právo na výplatu zrážok okamihom, keď sa platiteľovi dohoda predložila.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať toto ustanovenie, sú neplatné.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o predmet plnenia, cenu plnenia alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení platnom ku dňu uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväziť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí. (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro bod 37 Asturcom bod 51).

Zákon č. 150/2004 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov, zakotvil s účinnosťou od 1. 4. 2004, t. j. pred uzatvorením spornej zmluvy do nášho právneho poriadku inštitút spotrebiteľských zmlúv. Zmyslom ochrany spotrebiteľa je ochrana osôb, ktoré sa zúčastňujú na právnych vzťahoch trhového hospodárstva, avšak nie kvôli dosiahnutiu zisku. Charakteristickou črtou európskeho spotrebiteľského práva je ochrana slabšej zmluvnej strany a stieranie hranice medzi právom súkromným a verejným. Návrh zmluvy býva často pripravený na predtlačení tlačivách a spotrebiteľ nemá možnosť žiadnym spôsobom zmeniť ich obsah, nemôže vyjednávať a jedinou jeho alternatívou je prijatie, resp. odmietnutie návrhu. Význam spotrebiteľských zmlúv možno vidieť v rovine zvýšenej ochrany slabšieho prvku záväzkového vzťahu - spotrebiteľa a jeho práva.

Východiskom spotrebiteľskej ochrany je postulát, podľa ktorého sa spotrebiteľ ocitá vo fakticky nerovnom postavení s profesionálnym dodávateľom, a to s ohľadom na okolnosti, za ktorých dochádza ku kontraktácii, s ohľadom na väčšiu profesionálnu skúsenosť predávajúceho, lepšiu znalosť práva a ľahšiu dostupnosť právnych služieb a konečne so zreteľom na možnosť stanovovať zmluvné podmienky jednostranne cestou formulárových zmlúv. Pre takéto vzťahy je charakteristické, že podnet ku zmluvnému jednaniu pochádza spravidla od dodávateľa, pričom spotrebiteľ nie je na zmluvné dojednania pripravený, pri kontraktácii je využívaný moment prekvapenia a neskúsenosti spotrebiteľa.

Spoločným znakom tejto novej kogentnej právnej úpravy je teda snaha cestou práva vyrovnať túto faktickú nerovnosť, a to formou obmedzenia autonómie vôle.

Podľa § 153 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších právnych predpisov súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná.

Podľa § 153 ods. 4 O.s.p., ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, alebo mu na základe takejto podmienky súd uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie túto zmluvnú podmienku vo výroku rozhodnutia.

Podľa ustanovenia § 3 ods. 2 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že určité aspekty podmienky alebo jedna konkrétna podmienka boli individuálne dohodnuté, nevyklučuje uplatňovanie tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz.

Podľa ustanovení čl. 3 ods. 3 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, príloha obsahuje indikatívny a nevyčerpávajúci zoznam podmienok, ktoré sa môžu považovať za nekalé.

Podľa ustanovení čl. 5 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, v prípade zmlúv, kde sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované v jednoduchom zrozumiteľnom jazyku. Kde existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má interpretácia priaznivejšia pre spotrebiteľa. Toto pravidlo interpretácie neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7.

Podľa ustanovení čl. 6 ods. 1 Smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

Podľa ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa ustanovenia § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne, inak je neplatný.

Podľa § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Súd má zato, že v danom prípade naliehavý právny záujem žalobcu je preukázaný tým, že žalovaný účastník reálne plnil realizáciu zabezpečovacieho prostriedku, čím dochádza a môže aj v budúcnosti dochádzať bez právneho dôvodu k zásahu do majetkovej sféry žalobcu, pričom zamestnávateľ žalobcu bude musieť rešpektovať uzatvorenú dohodu vykonávať zrážky zo mzdy žalobcu a žalovaný účastník sa môže na úkor žalobcu takto bezdôvodne obohacovať. Žalobca iným spôsobom ako žalobou na súde sa zmeny tohto stavu nemôže domôcť. Vychádzajúc z ustanovenia § 80 O.s.p. súd zhodnotil, že žalobca preukázal naliehavosť právneho záujmu na určovacej žalobe, ktorou má súd určiť, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je.

Ako už bolo uvádzané v deň podpisu zmluvy o revolvingovom úvere žalobca podpísal na zvláštny listine aj dohodu o zrážkach zo mzdy uzatvorenú v zmysle § 551 Občianskeho zákonníka, podľa ktorej žalobca súhlasil, aby mu boli vykonané zrážky zo mzdy, a to minimálne vo výške mesačnej

splátky uvedenej v zmluve o úvere. Predmetnou dohodou žalobca súhlasil, že veriteľ je oprávnený túto dohodu predložiť zamestnávateľovi kedykoľvek v priebehu platnosti zmluvy o úvere. Z dokazovania mal súd preukázané, že zmluva o úvere je tzv. štandardná, alebo formulárová zmluva a ide o zmluvu spotrebiteľskú v zmysle ustanovení § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Uzatvorením dohody o zrážkach zo mzdy je spotrebiteľ nútený kedykoľvek v platnosti zmluvy strieť vykonávanie zrážok zo mzdy na úhradu pohľadávky veriteľa vyčíslenej zamestnávateľovi bez súdnej kontroly uplatnenej veriteľom na základe neprijateľných klauzúl, resp. bez možnosti spotrebiteľa zamedziť ich vykonávanie v rozsahu uplatnenom z neprijateľných zmluvných podmienok. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany spotrebiteľov zavedený Smernicou Rady 93/13 EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom, alebo dodávateľom, nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávajúcu silu, ako aj úroveň informovanosti a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah.

Je potrebné zdôrazniť, že súdna kontrola štandardných zmlúv je postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl, rozhodujúce teda je, že problémová zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa. Súd v danom prípade poukazuje na závery Komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR zo dňa 21. 1. 2011 pod č. 8636/2010-110.98,113,179 ktorým v bode 9 Komisia dospela k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená podľa § 551 Občianskeho zákonníka je zmluvnou podmienkou spôsobujúcou hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa a je v rozpore s ustanovením § 53 Občianskeho zákonníka, keďže spotrebiteľ je už v čase vzniku nútený uzatvoriť dohodu o zrážkach zo mzdy.

Výkon zrážok zo mzdy je pritom súkromným procesom, ktorý nepodlieha nijakej autorizácii a verifikácii primeranosti a spotrebiteľ môže byť vystavený neprijateľnému konaniu zo strany dodávateľa. Z uvedeného dôvodu ide preto o neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Okrem toho súd poukazuje na skutočnosť, že zmluva o revolvingovom úvere zo dňa 27. 3. 2013 obsahuje aj neprijateľné zmluvné podmienky napr. v bode 8.1. Podľa dohody bolo dojednané, že za možnosť odkladu splatnosti maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je žalobca povinný uhradiť poplatok vo výške 168,17 eur a odklad akýchkoľvek splátok revolvingu poplatok vo výške 168,17 eur. Z rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa sp.zn. 6C/55/2013-79 zo dňa 10.2.2014 bolo zistené, že poplatok za možnosť odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. V tomto konaní bol na strane žalovaného označený taktiež žalovaný účastník. Dohodou o zrážkach zo mzdy bola dohodnutá splatnosť aj tohto poplatku určeného na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky a zabezpečená vymoženosť tohto finančného plnenia.

S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že dohoda o zrážkach zo mzdy uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným, ktorá zabezpečovala peňažné plnenie zo zmluvy o úvere obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 a 5 Občianskeho zákonníka z dôvodu, že žalobca ako spotrebiteľ bol nútený dohodu vo vzťahu k žalovanému ako veriteľovi podpísať napriek tomu, že dohoda o zrážkach zo mzdy a zmluva o revolvingovom úvere sa nenachádzajú na jednej listine. Podpisom zmluvy sa žalobca dobrovoľne podrobil vykonávaným zrážkam bez možnosti zabránenia ich vykonávania za predpokladu, že tieto sú uplatňované veriteľom z neprijateľných zmluvných klauzúl, resp. z neplatnej časti právneho úkonu pre rozpor so zákonom alebo dobrými mravmi.

Nakoľko uvedený zabezpečovací inštitút umožňuje dodávateľovi siahnuť na majetkové práva spotrebiteľa aj za predpokladu, že si uvedené nároky uplatňuje z neprijateľných klauzúl, resp. neplatných právnych úkonov, súd je toho názoru, že spôsobuje hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, ktorý je povinný sa takémuto konaniu dodávateľa podriaďiť bez predchádzajúcej súdnej kontroly, prípadných neprijateľných klauzúl uplatneného nároku dodávateľa a z uvedeného dôvodu súd dohodu o zrážkach zo mzdy vyhodnotil za neprijateľnú a tým aj neplatnú zmluvnú podmienku v zmysle ustanovení § 53 ods. 1 až 6 Občianskeho zákonníka a žalobe v plnom rozsahu vyhovel.

O trovách konania súd rozhodol podľa ustanovení § 142 ods. 1 O.s.p. v nadväznosti na ustanovenie § 149 O.s.p. a ich náhradu priznal žalobcovi, ktorý mal v konaní plný úspech. Trovy konania pozostávajú z trov právneho zastúpenia žalobcu, pričom žalobcovi na účet jeho právnej zástupkyne bola v zmysle

vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v platom znení priznal náhradu trov právneho zastúpenia za tri úkony a to príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd, účasť na pojednávaní dňa 12. 10. 2015 ako 1/3 výpočtového základu (§ 11 ods. 1) po 64,53 eur a režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky 3 x 8,39 eur.

Súd priznal žalobcovi na účet právnej zástupkyne žalobcu aj náhradu cestovných výdavkov podľa zák.č. 283/2002 na pojednávaní dňa 12. 10. 2015 Košice - Spišská Nová Ves a späť 2 x 97 km t.j. 194 km. Cesta bola realizovaná osobným motorovým vozidlom zn. Mercedes Benz pri kombinovanej spotrebe 6,8 litrov/100 km pri cene pohonných látok 1,010 eur a základnej náhrade 0,1350 km. Spotreba PHM: 194 km/100 x 6,8 x 1,010 eur/liter = 13,32 eur, amortizácia 194 x 0,1350 = 26,19 eur.

Právnej zástupkyňi žalobcu bola tiež priznaná náhrada za stratu času podľa § 17 ods. 1 vyhlášky MS SR za každú aj začatú polhodinu 1/60 výpočtového základu t.j. 13,98 eur. Za 6 polhodín náhrada za stratu času predstavuje 83,88 eur. Náhrada trov konania bola priznaná na účet právnej zástupkyne navrhovateľky JUDr. Moniky Marjanovič.

Žalobca je v zmysle § 4 ods. 2 písm. za/ zákona č. 71/1992 Zb. v platnom znení oslobodený od platenia súdnych poplatkov, preto žalovaný je povinný zaplatiť štátu na účet tunajšieho súdu z titulu súdneho poplatku 99,50 eur do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach, písomne v troch vyhotoveniach.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona č. 233/95Zb., ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci.

- tak sa platí súdu